Резултати от Международното изследване на уменията за четене PIRLS 2021

1. Кратко представяне на изследването

Международното изследване на уменията за четене (PIRLS) на учениците от 4. клас е сред най-авторитетните проучвания в света. То отчита тенденциите в постиженията на учениците от 4. клас и изучава различията между националните образователни системи в участващите страни. На международно ниво изследването се координира и осъществява от Международната асоциация за оценяване на постиженията в образованието (IEA) и Международният изследователски център на изследванията TIMSS и PIRLS (Международно изследване на уменията за четене) в Lynch School of Education към Boston College (TIMSS&PIRLS Study Center). Национален координатор на изследването за България е Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование към Министерство на образованието и науката.

Изследването се провежда се на всеки 5 години от 2001 година. **В петия цикъл през 2021** година в изследването PIRLS участват 57 страни.

Както в развитите икономики, така и в развиващите се отчитането на образователните резултати е от изключително значение за ефективно планиране и за модернизиране на образованието. Основната задача на всеки цикъл от международното изследване PIRLS е да предостави надеждни и сигурни данни, така че да помогне на страните да разработват политики и да вземат информирани решения, свързани с подобряването на преподаването и ученето.

За да са сравними данните между различните цикли има процедури, които осигуряват валидността на изследването. Една от тези процедури е запазването на част от текстовете и въпросите към тях от даден цикъл и използването им в следващия.

Заради пандемията от **КОВИД-19** част от страните бяха принудени да отложат провеждането на изследването PIRLS. 14 от участващите страни избраха да проведат изследването в началото на следващата учебна година със същите избрани за участие ученици (но вече в 5. клас), 6 страни избраха да отложат провеждането с една година. Това доведе до сериозни проблеми при докладването на данните на международно ниво и при сравненията както между страните, така и с предишните цикли на изследването. Две трети от страните в PIRLS 2021 показват спад в средните постижения в четенето между 2016 и 2021 г., което може да се дължи на отрицателното въздействие на пандемията върху постиженията по четене в четвърти клас.

България участва в изследването за пети пореден път. През 2021 година в изследването участваха 4043 четвъртокласници от 151 училища в страната, както и техните 212 учители и родителите на 4037 от тях.

Учениците **решават задачи** към два вида текст:

- **литературен (художествен)** – завършени кратки истории, допълнени с подходящи илюстрации. Историите имат сюжет с едно или две централни събития, в които участват един или двама главни герои
- **информативен (научнопопулярен)** – структурирани текстове, включващи природни, географски, биографични или практически материали, подкрепени от подходящи диаграми, списъци, таблици, снимки, текстови полета или карти.

Задачите, които се използват са два вида с избираем отговор и със свободен отговор.

Към изследването **са разработени няколко въпросника**, които се стремят да изучат контекста, в който учениците развиват уменията си за четене – семеен, социален, училищен и този в класната стая: въпросник за ученика, въпросник за родителите, въпросник за учителя и въпросникът за директора.

PIRLS 2021 измерва способностите на учениците от 4. клас да разбират съдържанието на различни текстове като използват набор от познавателни процеси. Изследването се фокусира върху двете основни цели при четенето на учениците в и извън училище:

- Четене с разбиране (художествени текстове);
- Извличане и използване на информация (научно-популярни текстове).

За всяка цел има определени четири различни когнитивни процеса, като всяка тестова задача е изготвена да извлича и оценява само един от тях:

- Търсене и извличане на определена информация;
- Извеждане на преки заключения;
- Интерпретиране и обобщаване на идеи и информация;
- Анализ и оценка на съдържанието, езика и структурата на текста.

2. Постижения по четене

Както е при повечето международни оценявания резултатите се представят на скàла от 0 до 1000 точки, като средното на разпределението (скàлата) е центрирано на 500 точки със стандартно отклонение 100 точки. Това означава, че 68% от резултатите се очаква да са в интервала ±100 точки от 500, а 95% от резултатите – в интервала ±200 точки от 500.

Разпределението ни показва в какви граници варират постиженията на учениците. Колкото е по-къса дължината на скàлата, толкова постиженията на учениците са по-хомогенни.

Таблица 1. **Разпределение на постиженията по четене**

Страна	Среден резултат	Разлика
Сингапур	587 (3,1)	▲
Хонконг (САР)	573 (2,7)	▲
Русия	567 (3,6)	▲
Англия	558 (2,5)	▲
Финландия	549 (2,4)	▲
Полша	549 (2,2)	▲
Китайски Тайпе	544 (2,2)	●
Швеция	544 (2,1)	●
Австралия	540 (2,2)	●
България	**540 (3,0)**	●
Чехия	540 (2,3)	●
Дания	539 (2,2)	●
Норвегия (5)	539 (2,0)	●
Италия	537 (2,2)	●
Макао (САР)	536 (1,3)	●
Австрия	530 (2,2)	▼
Словакия	529 (2,7)	▼
Нидерландия	527 (2,5)	▼
Германия	524 (2,1)	▼
Нова Зеландия	521 (2,3)	▼
Испания	521 (2,2)	▼
Португалия	520 (2,3)	▼
Словения	520 (1,9)	▼
Малта	515 (2,7)	▼
Франция	514 (2,5)	▼
Сърбия	514 (2,8)	▼
Албания	513 (3,1)	▼
Кипър	511 (2,9)	▼
Белгия (Фландрия)	511 (2,3)	▼
Израел	510 (2,2)	▼
PIRLS среден резултат	500	
Турция	496 (3,4)	▼
Белгия (Валония)	494 (2,7)	▼
Черна гора	487 (1,6)	▼
Северна Македония	442 (5,3)	▼
Азербайджан	440 (3,6)	▼
Узбекистан	437 (2,9)	▼
Оман	429 (3,7)	▼
Косово	421 (3,1)	▼
Бразилия	419 (5,3)	▼
Иран	413 (4,9)	▼
Йордания	381 (5,4)	▼
Египет	378 (5,4)	▼
Южна Африка	288 (4,4)	▼

Разпределение на постиженията по четене

На Таблица 1. се вижда, че **най-добре се представят** учениците от Сингапур (587 т.), Хонконг (САР) (573 т.), Русия (567 т.), Англия (558 т.), Финландия (549 т.) и Полша (549 т.), които имат по-високи постижения от тези на българските четвъртокласници.

Средният резултат по четене в 4. клас на **българските четвъртокласници** е 540 точки, който е доста над средния за страните. Това означава, че българските четвъртокласници се представят много над средното ниво и по-добре от повечето им връстници, не малка част, от които са от страни от ЕС. **Резултатът на България** показва, че въпреки различното числово изражение (в брой точки), **няма статистически значима разлика в постиженията** по четене на българските четвъртокласници и тези от Китайски Тайпе (544 т.), Швеция (544 т.), Австралия (540 т.), Чехия (540 т.), Дания (539 т.), Норвегия (539 т.), Италия (537 т.) и Макао (САР) (536 т.).

Фигура 1. **Тенденции при постиженията в зависимост от видовете текстове**

Данните от Фигура 1. показват, че за първи път българските четвъртокласници се справят по-добре на текстовете с литературна цел (за четене с разбиране) отколкото на тези с информативна цел (за извличане и използване на информация) – статистически значима разлика от 6 точки.

През 2021 година няма разлика между постиженията за различните познавателни процеси – 541 точки.

PIRLS използва **международни сравнителни равнища на способностите** като разделя способностите на учениците спрямо четири точки от скàлата на постиженията на учениците, наречени международни сравнителни равнища на способностите (International Benchmarks):

- напреднало равнище (625 точки);
- високо равнище (550 точки);
- средно равнище (475 точки);
- ниско равнище (400 точки).

Напредналото равнище включва компетентности, които не са обхванати или са слабо обхванати от учебното съдържание до и за съответния клас и се очаква само малка част от учениците да го достигнат. Високото равнище (550 точки) е това, което повечето ученици би трябвало да са достигнали, а ниското (400 точки) е това, което всички ученици би трябвало да са достигнали.

Таблица 2. **Разпределение в зависимост от международните сравнителни равнища на способностите по четене**

Страна	Процент ученици, които достигат съответното равнище на способностите	Напреднало равнище (625)	Високо равнище (550)	Средно равнище (475)	Ниско равнище (400)
Сингапур		35 (1,4)	71 (1,6)	90 (0,9)	97 (0,5)
Хонконг (САР)		21 (1,4)	68 (1,8)	92 (1,0)	98 (0,4)
Русия		21 (1,3)	63 (2,0)	89 (1,4)	98 (0,4)
Англия		18 (1,2)	57 (1,3)	86 (0,9)	97 (0,4)
България		**16 (0,8)**	**49 (1,4)**	**78 (1,4)**	**93 (0,9)**
Швеция		15 (0,9)	50 (1,2)	81 (0,9)	95 (0,6)
Финландия		14 (1,0)	53 (1,4)	84 (1,0)	96 (0,5)
Австралия		14 (0,7)	48 (1,3)	80 (1,0)	94 (0,5)
Полша		14 (0,8)	52 (1,5)	85 (1,0)	97 (0,5)
Нова Зеландия		11 (0,8)	41 (1,1)	71 (1,0)	90 (0,6)
Чехия		11 (0,8)	47 (1,3)	82 (1,0)	96 (0,5)
Дания		11 (0,8)	48 (1,3)	81 (0,9)	96 (0,6)
Норвегия (5)		11 (0,6)	47 (1,3)	81 (1,0)	96 (0,6)
Китайски Тайпе		10 (0,6)	50 (1,4)	85 (1,0)	97 (0,4)
Макао (САР)		9 (0,7)	45 (0,7)	82 (0,6)	96 (0,4)
Германия		8 (0,7)	39 (1,2)	75 (1,1)	94 (0,5)
Италия		8 (0,6)	44 (1,5)	83 (1,0)	97 (0,3)
Израел		8 (0,7)	35 (1,1)	67 (1,1)	88 (0,8)
Словакия		8 (0,8)	42 (1,7)	79 (1,2)	94 (0,8)
Малта		8 (0,6)	36 (1,3)	70 (1,4)	90 (0,9)
Австрия		7 (0,7)	41 (1,6)	80 (1,2)	96 (0,4)
Албания		7 (0,7)	33 (1,6)	69 (1,7)	92 (0,9)
Нидерландия		6 (0,7)	37 (1,4)	79 (1,3)	96 (0,7)
Кипър		6 (0,6)	32 (1,4)	69 (1,5)	92 (0,7)
Португалия		6 (0,6)	36 (1,4)	75 (1,0)	94 (0,6)
Испания		6 (0,6)	35 (1,3)	76 (1,2)	95 (0,6)
Турция		5 (0,5)	29 (1,3)	62 (1,7)	86 (1,2)
Словения		5 (0,5)	35 (1,1)	75 (1,1)	94 (0,5)
Сърбия		5 (0,5)	33 (1,6)	73 (1,7)	93 (0,8)
Франция		5 (0,6)	32 (1,5)	72 (1,4)	94 (0,7)
Белгия (Фландрия)		3 (0,5)	29 (1,5)	71 (1,4)	94 (0,5)
Оман		3 (0,4)	13 (1,0)	35 (1,4)	62 (1,4)
Белгия (Валония)		3 (0,5)	23 (1,1)	62 (1,6)	89 (0,9)
Черна гора		2 (0,3)	21 (0,8)	59 (1,2)	87 (0,7)
Бразилия		2 (0,3)	13 (1,0)	37 (1,6)	61 (1,9)
Северна Македония		1 (0,3)	11 (1,1)	38 (2,5)	70 (2,2)
Азербайджан		1 (0,2)	11 (0,9)	37 (1,7)	67 (1,5)
Египет		1 (0,2)	5 (0,7)	19 (1,4)	45 (2,0)
Йордания		1 (0,2)	5 (0,8)	22 (1,6)	47 (2,0)
Южна Африка		1 (0,2)	3 (0,5)	9 (0,9)	19 (1,2)
Иран		1 (0,2)	7 (0,6)	29 (1,5)	59 (2,0)
Узбекистан		0 (0,1)	7 (0,7)	34 (1,3)	70 (1,4)
Косово		0 (0,1)	5 (0,7)	27 (1,3)	62 (1,5)
PIRLS средно		**7**	**36**	**75**	**94**

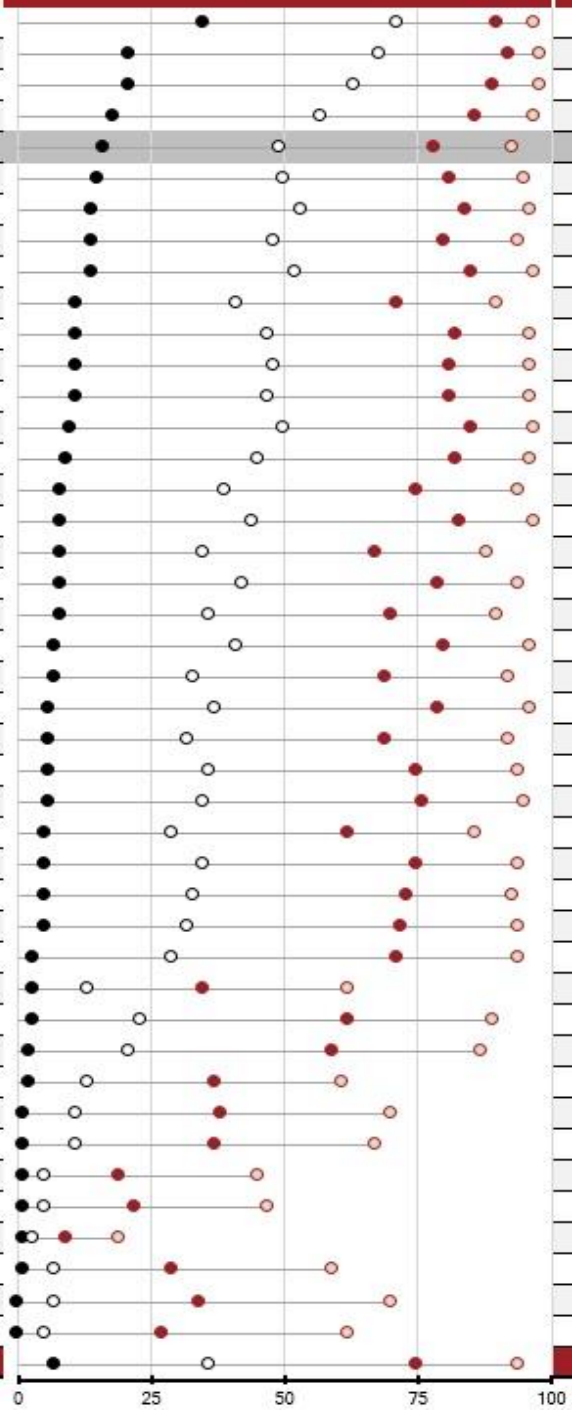

От Таблица 2. се вижда, че **почти половината от българските четвъртокласници достигат високото равнище на способностите по четене**, а 16 % имат способности над напредналото равнище. За сравнение средно за страните напредналото равнище на способностите се достига от едва 7% от учениците.

Средното равнище достигат 78% от учениците ни в 4. клас, като 7% от българските четвъртокласници не успяват да достигнат ниското равнище на постиженията както е било и при предишните цикли. В повечето страни с високи постижения, процентът на учениците, които не достигат ниското равнище на постиженията не надминава 5%.

3. Фактори, влияещи върху постиженията на българските ученици в 4. клас

Изследването се стреми да обхване всички **фактори, които са определящи за качественото и ефективно образование и обучение**. Факторите, които оказват сериозно влияние върху постиженията на учениците далеч не се ограничават само в училището. Постиженията на учениците не отразяват моментното им състояние, а са резултат от всички занимания, в които децата са били включвани, както в училището, така и преди това в детската градина и в семейството.

Някои фактори оказват по-голямо влияние върху постиженията на учениците, докато други имат по-малък ефект. Представени са следните фактори: образователните възможности в семейството, ранни занимания за ограмотяване, училищна готовност преди постъпване в първи клас, социално-икономическия статус на учениците, дисциплината и сигурността в училище и увереността на четвъртокласниците във възможностите им по четене. Всеки фактор е формиран въз основа на скàла от дейности или твърдения.

3.1 Образователните възможности в семейството са основополагащи за отношението на подрастващите към познанието. Колкото повече децата имат достъп до знание, толкова повече разбират смисъла от него.

Компонентите, които изграждат скàлата на образователните възможности в семейството (представена на Фигура 2.) са броя на книгите и детските книги у дома, образованието и професионалната заетост на родителите. Тази скàла е формирана от отговорите на родителите.

Фигура 2. **Скàла на образователните възможности в семейството**

Данните от Таблица 3. показват, че разликата в постиженията на българските ученици, които имат много образователни възможности в семейството (34% от учениците) и тези, които имат малко образователни възможности в семейството (25% от учениците), е **120 точки**. **Образователните възможности в семейството е факторът, който има най-голям ефект върху резултатите на българските четвъртокласници** като ясно разграничава силните от слабите постижения на учениците.

Таблица 3. **Образователни възможности в семейството**

PIRLS 2021	Много възможности		Достатъчно възможности		Малко възможности	
Страна	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
България	34 (1,3)	589 (2,7)	40 (1,3)	545 (3,1)	25 (1,2)	469 (6,7)
PIRLS средно	30 (0,2)	543 (0,8)	48 (0,2)	501 (0,5)	22 (0,2)	457 (0,8)

3.2 Провеждането на занимания за ранно ограмотяване в семейството е изключително важно за развиването на социални и практически умения. Скàлата на ранно ограмотяване в семейството е формирана от отговорите на родителите за посочените на Фигура 3. девет дейности.

Фигура 3. **Скàла на ранното ограмотяване в семейството**

Учениците **Често** са били включвани в дейности за ранно ограмотяване, ако средно родителите им посочват, че „често“ са извършвали 5 от тези дейности и „понякога“ останалите. Учениците **Никога или почти никога** са били включвани в дейности за ранно ограмотяване, ако средно родителите им посочват, че „никога или почти никога“ са извършвали 5 от тези дейности и „понякога“ останалите.

Таблица 4. **Ранно ограмотяване в семейството**

България	Често		Понякога		Никога или почти никога	
Година	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
2021	41 (1,1)	569 (2,8)	50 (1,1)	531 (3,8)	9 (1,2)	457 (9,3)
2016	43 (1,3)	580 (3,2)	49 (1,3)	545 (4,6)	8 (1,3)	453 (14,6)
2011	39 (1,4)	559 (3,1)	51 (1,0)	529 (3,7)	9 (1,4)	455 (15,3)
2006	57 (1,9)	562 (4,2)	26 (1,1)	540 (5,4)	17 (1,8)	524 (9,7)
2001	62 (1,7)	569 (3,2)	25 (1,0)	541 (5,0)	12 (1,6)	503 (10,1)
PIRLS 2021 средно	42 (0,1)	518 (0,5)	55 (0,1)	495 (0,5)	3 (0,1)	418 (3,4)

От Таблица 4. е видно, че **докато средно за страните почти няма ученици, които да не са били включвани в дейности за ранно ограмотяване (3%), то в България това е вярно за 9% от четвъртокласниците.** Техните резултати в сравнение с тези на учениците, които често са били включвани в такива дейности са със **112 точки** по-ниски.

3.3 Училищната готовност е сериозна предпоставка за плавния старт на децата в училищното образование. Отдавна вече не се очаква учениците да се сблъскат за първи път с буквите и цифрите в училище. Приемайки училищната готовност като съществен фактор за качествено образование и подготовка, образователните системи все по-често се обръщат към предучилищното образование, което да подготви бъдещите ученици за училище. По такъв начин образователните системи по света се стремят да гарантират равния старт на децата в началото на училищното образование.

Скàлата на училищната готовност според родителите (представена на Фигура 4.) е формирана от отговорите им за възможността децата им да извършват посочените 6 дейности преди постъпването си в 1. клас.

Фигура 4. **Скàла на училищната готовност**

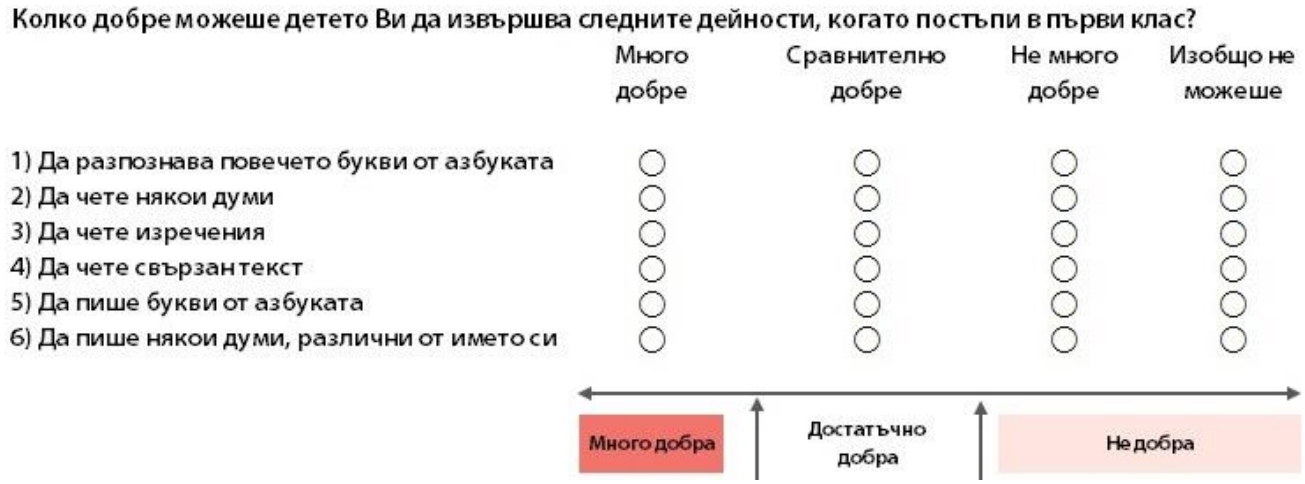

Учениците са имали **Много добра** училищна готовност, ако средно родителите им посочват, че са можели да извършват 3 от дейностите „много добре“, а останалите 3 „добре“. Учениците са имали **Не добра** училищна готовност, ако средно родителите им посочват, че са можели да извършват 3 от дейностите „не много добре“, а останалите 3 – „сравнително добре“.

Данните представени в Таблица 5. показват, че страната ни малко изостава в сравнение с другите при подготовката на децата за училище. Четиридесет и два процента от българчетата (при средно за страните 34%) не са имали добра училищна готовност при постъпването си в 1. клас, а 25% (при средно за страните 31%) са имали много добра.

Таблица 5. **Училищна готовност**

България	Много добра		Сравнително добра		Не добра	
Година	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
2021	25 (0,9)	574 (4,3)	33 (1,1)	557 (3,4)	42 (1,4)	509 (4,3)
2016	25 (1,0)	591 (3,8)	34 (1,3)	567 (4,1)	40 (1,8)	518 (6,1)
2011	27 (1,1)	563 (4,0)	40 (1,2)	543 (3,2)	33 (1,7)	499 (7,0)
2006	31 (1,5)	580 (4,1)	31 (1,1)	557 (4,2)	39 (1,5)	523 (7,9)
2001	29 (1,1)	590 (4,0)	32 (1,0)	559 (3,5)	39 (1,4)	520 (6,9)
PIRLS 2021 средно	31 (0,1)	525 (0,6)	35 (0,1)	500 (0,5)	34 (0,1)	478 (0,7)

Ясно се вижда, че училищната готовност е сериозна предпоставка за по-високи постижения на учениците по четене. Постиженията спадат със **17 точки** от много добра към сравнително добра училищна готовност и с още **48 точки** от сравнително добра към не добра училищна готовност.

3.4 Скàлата на социално-икономически статус (СИС) се формира от отговорите на директорите за приблизителния процент на поверените им ученици, които идват от социално-слаби семейства и на тези, които идват от заможни семейства. **По-висок** социално-икономически статус (СИС) имат училища, в които повече от 25% от учениците са от заможни семейства и не повече от 25% от учениците от социално-слаби семейства. **По-нисък** социално-икономически статус (СИС) имат училища, в които повече от 25% от учениците са от социално-слаби семейства и не повече от 25% от учениците са от заможни. Всички останали са с Нито по-висок СИС, нито по-нисък СИС.

Таблица 6. **Социално-икономически статус (СИС)**

България	По-висок СИС		Нито **по-висок СИС**, нито **по-нисък СИС**		По-нисък СИС	
Година	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
2021	37 (4,1)	572 (4,1)	45 (4,1)	550 (4,1)	18 (2,7)	483 (9,5)
2016	15 (3,5)	585 (7,9)	51 (4,3)	565 (5,4)	34 (3,6)	520 (7,9)
2011	15 (3,3)	561 (6,2)	43 (4,3)	549 (4,5)	42 (4,4)	506 (7,8)
PIRLS 2021 средно	43 (0,5)	521 (0,9)	32 (0,5)	502 (0,9)	25 (0,4)	479 (1,2)

Средно за страните 43% от учениците, учат в училища с по-висок СИС, а 25% – в училища с по-нисък СИС. В България 37% от учениците учат в училища с по-висок СИС, а 18% в училища с по-нисък СИС. Разликата в постиженията между учениците, които са в училища с по-висок СИС и тези, които са в училища с по-нисък СИС е **89 точки**. Колкото по-нисък е социално-икономическият статус на учениците в училището, толкова са по-ниски постиженията им.

3.5 Положителният училищен климат се свързва с по-добрата **дисциплина и сигурност**.

Фигура 5. **Скàла на училищната дисциплина и сигурност**

В PIRLS са формулирани 10 прояви, определящи скàлата на училищната дисциплина и сигурност, представени на Фигура 5. Директорите, участващи в изследването, са помолени да преценят доколко сериозен проблем е всяка от тях в поверените им училища.

Учениците учат в училища с **Никакви проблеми** с дисциплината и сигурността, ако средно директорите им посочват „не е проблем“ за 5 от тези прояви и „малък проблем е“ за останалите. Учениците, учат в училища със **Значителни проблеми** с дисциплината и сигурността, ако средно директорите им посочват „проблем е“ за 5 от тези прояви и „малък проблем е“ за останалите.

Таблица 7. **Дисциплина и сигурност**

България	Никакви проблеми		Незначителни проблеми		Значителни проблеми	
Година	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
2021	80 (2,7)	549 (3,4)	15 (2,8)	515 (11,3)	4 (1,7)	458 (34,0)
2016	69 (4,1)	562 (4,5)	26 (3,8)	532 (9,6)	5 (2,1)	521 (23,3)
2011	75 (3,6)	540 (4,2)	19 (3,6)	509 (11,8)	6 (2,0)	498 (14,7)
2006	55 (4,4)	553 (5,9)	40 (4,4)	537 (6,9)	5 (1,7)	556 (17,5)
2001	60 (3,7)	555 (4,1)	36 (3,7)	545 (8,5)	4 (1,7)	528 (28,2)
PIRLS 2021 средно	64 (0,5)	510 (0,6)	27 (0,5)	493 (1,0)	9 (0,3)	465 (2,3)

Данните от Таблица 7. сочат, че **80% от българските ученици учат в училища без никакви проблеми с дисциплината и сигурността и имат постижения от 549 точки.** В училища със значителни проблеми с дисциплината и сигурността, според директорите им, учат 4% от българските четвъртокласници. Те имат постижения от 458 точки или с **91 точки** по-ниски.

3.6 Скàлата на увереността във възможностите по четене на учениците е формирана от отговорите им за 6 твърдения, посочени на Фигура 6. Учениците са **Уверени** във възможностите си по четене, ако средно посочват, че са „напълно съгласни“ с 3 от посочените твърдения и са „съгласни до известна степен“ с останалите 3. Учениците са **Неуверени** във възможностите си по четене, ако средно посочват, че са „несъгласни до известна степен“ с 3 от посочените твърдения и са „съгласни до известна степен“ с останалите 3.

Фигура 6. **Скàла на увереността във възможностите по четене**

Резултатите от Таблица 8. показват, **че 61% от българските четвъртокласници (при средно 43% за страните) са уверени във възможностите си по четене**. Техните постижения (567 точки) са значително по-високи от тези на учениците, които са донякъде уверени (26%) и неуверени (13%) - съответно с **46 и 107 точки**.

Таблица 8. **Увереност във възможностите по четене**

България	Уверени		Донякъде уверени		Неуверени	
Година	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат	% ученици	Среден резултат
2021	61 (1,0)	567 (2,6)	26 (0,9)	521 (3,8)	13 (0,9)	460 (7,8)
2016	58 (1,6)	579 (3,8)	28 (1,0)	536 (4,9)	14 (1,1)	477 (7,9)
2011	47 (1,4)	566 (3,1)	40 (1,1)	516 (4,3)	12 (1,0)	471 (7,6)
2006	58 (1,4)	570 (3,9)	38 (1,3)	523 (5,6)	4 (0,6)	482 (14,2)
2001	52 (1,4)	583 (3,3)	44 (1,3)	524 (4,4)	4 (0,4)	500 (9,4)
PIRLS 2021 средно	43 (0,1)	541 (0,4)	35 (0,1)	498 (0,5)	22 (0,1)	449 (0,6)

Важно е да се отбележи, че **четвъртокласниците в България са най-уверените в способностите си по четене сред всички свои връстници от участвалите в изследването страни.**